Emnekode: 2201/6019/6024
Emnenavn: Bedriftsøkonomi
Vurderingskombinasjon: 3 timers skriftlig individuell hjemmeeksamen
Utleverings- og innleveringsfrist: 05.01.2021
Filformat: PDF

Oppgave 1 (teller 35%).

a) Etter 3 måneder av 2020 viste regnskapet et resultat før skattekostnad på kr 600 000. Rentekostnadene var kr 300 000, og renteinntektene kr 100 000. Egenkapitalen utgjorde kr 10 000 000. Gjennomsnittlig totalkapital for de 3 månedene var kr 30 000 000. Budsjettet for 2020 viste en totalrentabilitet på 12 %. Lå man dårlig an i forhold til budsjettet? Vis beregningen som begrunner ditt svar.
b) Hvordan vil det slå ut på totalrentabiliteten at man øker egenkapitalen og reduserer dyr rentebærende gjeld tilsvarende? Totalkapitalen blir derved uendret, men man sparer renter. Svaret må ha en kort, men dekkende begrunnelse.

c) En idrettsklubb i Østfold hadde 1.januar 2021 en kontantbeholdning på kr 5000,- og et bankinnskudd på kr 8000,-. Forventede innbetalinger i januar er kr 80000,- og forventede utbetalinger er kr 21000,-. Avskrivninger for januar er budsjettert til kr 15000,-.
Sett opp et likviditetsbudsjett for januar 2021 for idrettsklubben i Østfold.

En fotballklubb i Vestfold har budsjetterte faste kostnader i 2021 på kr 8 millioner. Budsjetterte inntekter samme år er på kr 12 millioner og variable kostnader er budsjettert til kr 4,4 millioner i 2021.

d) Vis i en oppstilling dekningsbidrag og resultat for 2021.
e) Hva er dekningsgraden til fotballklubben i 2021?
f) Hva er nullpunktomsetningen (NP) / dekningspunktet (DP) i kroner i 2021?

Inntektene til fotballklubben er basert på billettsalg på hjemmekamper. De har blitt fortalt at billettene er for dyre. De vurderer derfor å sette ned prisene med 12 %. Dette vil øke antall tilskuere med 20 % mener analytikerne.

g) Vil du anbefale prisnedsettelsen? Vis utregning.

Oppgave 2 (teller 29 %)

En industribedrift har fire avdelinger; Materialavdeling, tilvirkningsavdeling I, tilvirkningsavdeling II og salgs- og administrasjonsavdeling. De bruker tilleggskalkulasjon ved prissetting og har i en normalperiode registrert følgende tall:

Direkte materialer	kr	2 000 000
Direkte lønn tilv.avd. I	«	3 000 000
Direkte lønn tilv.avd. II	«	5 000 000
Indirekte kostn. materialavd.	«	1 000 000
Indirekte kostnader tilv.avd. I	«	2 100 000
Indirekte kostnader tilv.avd. II	«	2 000 000
Indirekte kostnader salgs- og adm.avd.	«	4 530 000

a) Regn ut tilleggssatsene. Kun prosenttillegg skal benyttes. (Teller 12 %)

Industribedriften har fått en forespørsel om å levere et nytt produkt. Til dette nye produktet vil det gå med kr 200,- i direkte materialer, kr 300,- i direkte lønn i tilv.avd. I og kr 500,- i direkte lønn i tilv.avd. II. Bedriften bruker en fortjeneste på 10 %.

b) Kalkuler prisen uten mva. på dette nye produktet. (Teller 12 %)
c) Hva heter den kalkulasjonsmetoden du benyttet deg av i oppgave 2a) og 2b)? Hvilke andre kalkulasjonsmetoder kjenner du til, og hva måtte du eventuelt ha av tilleggsopplysninger for å benytte deg av disse? (Teller 5 %)

Oppgave 3 (36 %)

En bedrift ønsker å investere i en maskin. Den vil koste kr 3 000 000 og ha en levetid på fire år. Man budsjetterer med følgende innbetalingsoverskudd i de fire årene: År 1 kr 900 000, år 2 kr 900 000, år 3 kr 900 000 og år 4 kr 700 000. Maskinen kan selges for kr 200 000 i slutten av det fjerde året. Vi forutsetter at innbetalingsoverskuddene kommer inn ved årets slutt. Rentesats 10 %. Se tabell nedenfor.

a) Hva er nåverdien til denne investeringen? Er investeringen lønnsom?

b) Hva er pay-back-tiden til denne investeringen?

c) Vil investeringen være lønnsom etter annuitetsmetoden. Annuitetslånet er på kr 3 000 000. Rente 10 %. Se tabell nedenfor.

Rentesats:	10 %			
P	R	R^{-1}	A	A^{-1}
1	1,1000	0,9091	0,9091	1,1000
2	1,2100	0,8264	1,7355	0,5762
3	1,3310	0,7513	2,4869	0,4021
4	1,4641	0,6830	3,1699	0,3155
5	1,6105	0,6209	3,7908	0,2638

d) Hvor er vinningsoptimum og dekningspunktene hos en bedrift som jobber under fullkommen konkurranse. Vis med en frihåndstegning et enhetsdiagram som illustrerer fullkommen konkurranse.
e) Forklar styringsnivåene i et aksjeselskap med mer enn 200 ansatte?
f) Forklar selskapsformene ANS og DA?
g) Forklar konkurranseformen differensiert oligopol.
h) Hva er krysselastisitet?
i) Fortell litt om saldometoden.